

INSTITUTIONEN FÖR SVENSKA, FLERSPRÅKIGHET OCH SPRÅKTEKNOLOGI

LGS211 Svenska som andraspråk, 1, för gymnasielärare, 30 högskolepoäng

Swedish as Second Language 1 for Teachers in Upper Secondary School, 30 credits
Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för svenska språket 2017-11-06 och senast reviderad 2024-02-05 av Institutionen för svenska språket, flerspråkighet och språkteknologi. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2025-01-20, vårterminen 2025.

Utbildningsområde: Humanistiskt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för svenska, flerspråkighet och språkteknologi

Inplacering

Kursen ingår i Ämneslärarprogrammet (LP11) med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.

Kursen kan ingå i följande program: 1) Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan (L1ÄGY)

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Fördjupning

G1F, Grundnivå, har mindre än 60 hp
kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs att programmets (eller motsvarande) tidigare kurser är genomgångna.

Lärandemål

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

Delkurs 1: Introduktionskurs i svenska som andraspråk

- redogöra för aktuell migrationspolitik liksom för migrationsprocesser samt för kulturbegreppet och de processer som påverkar värderingar av och attityder till människor från andra delar av världen
- visa kunskap om organisation och styrdokument i undervisning i svenska som andraspråk och modersmål
- visa grundläggande sociolingvistiska kunskaper som rör flerspråkighet

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv

- behärska grundläggande fonologisk, grammatisk och lexikalisk terminologi
- visa grundläggande kunskap om svenska språkets uppbyggnad på olika språkliga nivåer: fonologi, morfologi, syntax och lexikon
- visa god kännedom om sådana drag och företeelser i svenska språket som för andraspråksinlärare ofta medför svårigheter vid inläringen

Delkurs 3: Andraspråksutveckling och andraspråksbedömning

- visa teoretiskt grundad kunskap om andraspråksinläring och andraspråksutveckling
- visa kunskap om andraspråksinläring och andraspråksutveckling under olika åldrar och förståelse för olika betingelser för undervisning i ämnet svenska som andraspråk

Delkurs 4: Språk- och kunskapsutvecklande undervisning

- visa kunskap om de förutsättningar som utmärker undervisning i mångkulturella miljöer och lärande på ett andraspråk samt om olika arbetssätt som befrämjar språk- och kunskapsutveckling
- visa god kunskap om ord- och begreppsinnläringens viktiga roll för flerspråkiga elevers skolframgång samt förmåga att omsätta denna kunskap i praktiken

Färdigheter och förmåga

Delkurs 1: Introduktionskurs i svenska som andraspråk

- visa förmåga att reflektera över olika etiska aspekter inom ämnesområdet ur ett jämlikhets- och internationaliseringsperspektiv samt förmåga att reflektera över hur man kan anlägga dessa perspektiv i skolans verksamhet.

- visa förmåga att reflektera över språkets roll som identitetsskapare i den kulturella processen på individ-, skol- och samhällsnivå.
- visa goda färdigheter i att, anpassat till situation och syfte, använda det svenska språket i tal och skrift som redskap för reflektion, kommunikation och kreativitet

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv

- analysera språkliga uttryck och mönster med språkvetenskapliga metoder
- visa förtrogenhet med olika typer av ordböcker och datorbaserat material.

Delkurs 3: Andraspråksutveckling och andraspråksbedömning

- genomföra språkbedömningar och därvid visa förmåga att använda olika utvärderingsinstrument
- känna till olika sätt att analysera, beskriva och bedöma andraspråksinlärares språkfärdighet i syfte att främja deras språkutveckling
- visa goda färdigheter i att, anpassat till situation och syfte, använda det svenska språket i tal och skrift som redskap för reflektion kommunikation och kreativitet samt visa förmåga att reflektera över sin egen och andras språkanvändning

Delkurs 4: Språk- och kunskapsutvecklande undervisning

- redogöra för olika metoder för analys, bedömning och utvärdering av andraspråksinlärares språkfärdighet
- visa förmåga att planera undervisning i svenska som andraspråk i den svenska skolan utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter och anpassad efter individ- och kunskapsnivå
- visa goda färdigheter i att, anpassat till situation och syfte, använda det svenska språket i tal och skrift som redskap för reflektion
- kommunikation och kreativitet samt visa förmåga att reflektera över och kritiskt granska sin egen och andras språkanvändning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Delkurs 1: Introduktionskurs i svenska som andraspråk

- reflektera över sin egen och andras språkanvändning

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv

- kritiskt reflektera över hur egna lärprocesser relaterade till delkursens olika moment kan användas i undervisningsformen

Delkurs 3: Andraspråksutveckling och andraspråksbedömning

- reflektera över konsekvenser för alla elevers möjlighet till lärande vid planering och genomförande av undervisning, bedömning och dokumentation av kunskaper

Delkurs 4: Språk- och kunskapsutvecklande undervisning

- visa förmåga att värdera och använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

Innehåll

Kursen ger en grundläggande förberedelse för yrkesrollen som ämneslärare i skolämnet svenska som andraspråk på gymnasieskolan. I kursens samtliga delkurser står kunskaper om svenska som andraspråk i fokus med avseende på *läraruppdraget*. Detta innebär att kunskaper om språk och språkutveckling, gymnasieskolans styrdokument och undervisning i relation till dessa fokuseras. Ämnesstudierna inriktas också mot utveckling av studenternas egna språkliga färdigheter. Kursen består av fyra delkurser enligt nedan.

Delkurser

1. Introduktionskurs i svenska som andraspråk (*Introductory Course in Swedish as a Second Language*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Delkursen inriktar sig på att översiktligt belysa ämnet Svenska som andraspråk och dess relation till andra språkämnen. I kursen presenteras och diskuteras styrdokument, organisation samt undervisningsinnehåll i en introducerande omfattning. Vidare berörs lärarens behov av att känna till den enskilde inlärarens språkliga och kulturella bakgrund samt livssituation i Sverige. Särskild vikt läggs vid att utveckla förståelse för kulturellt betingade skillnader i fråga om språklig socialisation och syn på lärande. Språkets sociala dimension och betydelse för den enskildes identitet, utveckling och möjlighet att inhämta kunskaper lyfts fram och de didaktiska konsekvenserna av detta diskuteras. I delkursen läses om och diskuteras vikten av insikt i den svenska kulturen, kunskaper om andra kulturer och vad som händer i mötet mellan dem. Dessutom belyses samspelet mellan etnicitet och identitet samt synliggörande av egna och andras attityder och värderingar. Flyktingsituationen i världen, migrationsprocesser samt svensk integrations- och flyktingpolitik behandlas, såväl ur ett samhälleligt som ett individuellt perspektiv.

2. Svenskans grundstruktur i ett andraspråksperspektiv (*The Swedish Language System from a Second Language Perspective*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Delkursen har som övergripande mål att ge grundläggande kunskap om svenska språkets uppbyggnad och att väcka förståelse och intresse för att arbeta med uttal, grammatik och ordförråd. I delkursen beskrivs det svenska språkets struktur vad gäller uttal och stavning, syntax och formlära samt ordbildning och betydelselära ur ett andraspråksperspektiv.

I samtliga moment fokuseras sådana drag som brukar innebära särskilda utmaningar för inlärare av svenska som andraspråk. Delkursen ger en orientering om grundläggande drag i svenskans uttal samt belyser sambandet mellan tal och skrift och om olika varieteter i talad svenska. Vidare avser delkursen att ge grundläggande kunskap om svenskans grammatiska struktur med avseende på såväl formlära som satslära. Särskilt tonvikt läggs också vid svenskans lexikaliska struktur, vilken innefattar såväl ordbildning som ordsemantik. Delkursen innehåller dessutom en orientering om olika ordböcker och andra, exempelvis digitala, hjälpmedel.

3. Andraspråksutveckling och andraspråksbedömning (*Second Language Development and Assessment*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Delkursen behandlar teorier om andraspråksinläring och andraspråksutveckling, och hur synen på dessa har utvecklats under åren. Delkursen belyser hur andraspråket utvecklas under olika betingelser och i olika åldrar. Här uppmärksammas undervisningens och interaktionens roll i inlärningsprocessen. En viktig del av delkursen utgör olika metoder för att bedöma och utvärdera andraspråksinlärares språkfärdighet på olika nivåer varvid olika sätt för kontinuerlig utvärdering av inlärnarnas andraspråksutveckling belyses. Olika inlärkategoriernas talade och skrivna produktion utgör underlag för språkliga analyser såsom performans- och bedömningsanalyser. De didaktiska konsekvenserna av sådana analyser diskuteras och frågor om vetenskapliga metoder aktualiseras.

4. Språk- och kunskapsutvecklande undervisning (*Learning and Language Promoting Instruction*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

I delkursen fokuseras de speciella förutsättningar som utmärker undervisning i mångkulturella miljöer och lärande på ett andraspråk i olika åldrar. Vidareuppmärksammas klassrumsforskning och aktionsforskning med inriktning på andraspråksundervisning. Därvid betonas samtalets och interaktionens roll för språk- och kunskapsutveckling i samband med olika undervisningsaktiviteter.

Delkursen innehåller även en bred orientering om olika språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och fokuserar på språkfärdigheter av avgörande betydelse för skolans alla ämnen. Vidare uppnås fördjupad kunskap om olika utgångspunkter för bedömning och utvärdering av andraspråksinlärares språkfärdighet.

Former för undervisning

Undervisningen genomförs med ett upplägg som växlar mellan föreläsningar, workshop-övningar samt seminarier.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Kursen examineras genom skriftliga och muntliga uppgifter.

Endast hjälpmedel som godkänts av examinator får användas vid examination. Det gäller såväl digitala som analoga hjälpmedel eller samarbete.

Komplettering av examinerad uppgift kan medges då studentens prestation ligger nära godkänt. Komplettering ska bygga på samma uppgift som den ursprungliga examinationen. Om studenten inte lämnar in kompletteringen inom utsatt tid underkänns examinationsuppgiften.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinator inför nästa examinationstillfälle, bör sådan begäran inlämnas skriftligt till institutionen och ska bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap 22§).

Om student fått rekommendation från Göteborgs universitet om särskilt pedagogiskt stöd kan examinator, i det fall det är förenligt med kursens mål och förutsatt att inte orimliga resurser krävs, besluta att ge studenten en anpassad examination eller alternativ examinationsform.

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar bör student garanteras minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen upphört/förändrats.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För VG på hel kurs LGS211 krävs VG på minst 15 hp.

För betyget Godkänd krävs att studenten visar att kursens mål är uppfyllda. I samtliga delkursers olika skriftliga, muntliga, enskilda och gruppvisa examinationer ska studenten visa kunskap om och förståelse av innehållet i kurslitteraturen. Studenten ska också skriftligt och muntligt uppvisa en god egen språkbehandling.

För betyget Väl godkänd måste studenten uppfylla kraven för Godkänd. Betyget godkänd ställer högre krav på analys, problematisering och syntes, i förhållande till kursinnehållet samt på självständigt förhållningssätt och språklig förmåga.

Kursvärdering

Studenten ges möjlighet att göra skriftlig utvärdering av helkurs. Resultat från denna meddelas studentgruppen på den aktuella kursen samt nästa studentgrupp som läser kursen. Respektive delkurs utvärderas muntligt eller skriftligt av delkursansvarig lärare. Resultatet används som underlag för planering av kommande kursomgång.